

Landbruks- og matminister
Olaug Vervik Bollestad

Oslo 10. desember 2020

Samfunnet er avhengig av hunden – derfor må hunden få være en del av samfunnet

Det er anslått at det bor over 560 000 hunder i Norge og at hele 1,2 millioner mennesker lever med hund. Hundeloven berører med andre ord enormt mange mennesker. Mennesker som er lidenskapelig opptatt av sin hund, og som engasjerer seg aktivt i spørsmål om hundevelferd, rettsikkerhet og alminnelig hundehold. Hundelovens svakheter er utvilsomt godt kjent blant mange av landets hundeeiere, og disse krever nå at en revidert lov vil føre til endring. Slik at de kan unngå nye år med frustrasjon, og frykt for at de vil bli urettmessig straffet for situasjoner de havner i med hunden sin.

Hunden gjør en uvurderlig innsats for samfunnet, blant annet ved at den benyttes i mange ulike servicefunksjoner. For eksempel som politihund, redningshund, tollhund, førerhund, ettersøkshund, terapi- og besøkshund, servicehund, lesehund for barn og mye mer. I tillegg har hunden dokumentert effekt på både den fysiske og psykiske helsen til de som eier den. Hunden er altså en svært sentral og viktig samfunnsressurs. Alle tjener på at hunden har en naturlig plass i vårt samfunn. Det er derfor et paradoks at hund og hundehold nærmest blir sett på som et irritasjonsmoment i enkelte sammenhenger.

For at hundene skal kunne utføre alle de oppgavene vi krever av dem, må grunnlaget først legges gjennom utvikling og trening. Hunder må få anledning til å utvikle det språket og de sosiale egenskapene de trenger for å møte de krav vi i dagens samfunn stiller til dem. Jo flere restriksjoner og bestemmelser, jo vanskeligere vil det være å få til dette, noe som kan bety flere atferdsproblemer og konflikter mellom hund og menneske. En vond sirkel som med tiden vil forsterkes.

Hvis myndighetene ønsker at hunden skal fortsette å gjøre en viktig innsats i ulike servicefunksjoner, mener NKK at man også må tolerere at hundene får mulighet til å utfolde seg og utvikle seg på en god og riktig måte også i det daglige. Naturligvis må dette skje innenfor visse fastsatte rammer hvor sikkerhetsaspektet er godt ivarettatt, men fokuset må uansett dreies mer i retning av det positive hundene bidrar med til samfunnet.

I stedet for å forby og begrense hundens naturlige atferd, bør fokuset være på forebygging gjennom trening av hund og opplæring av hundeeier og publikum for øvrig. Man bør heve kompetansen hos voksne og barn slik at de lærer å omgås hunder naturlig, og det bør legges bedre til rette for kursing av valper/hunder, og opplæring av hundeeiere. NKK har et stort fokus på holdningsarbeid, og gode erfaringer med dette på flere områder. Vi vet at dette er en tilnærming som faktisk fungerer.

Besøksadresse:
Nordåsveien 5
1251 Oslo

Postadresse:
Boks 52 Holmlia
1201 OSLO

Telefon: 21 600 900
www.nkk.no

*Hund til
nytte og glede*

Valpe- og hundekurs gir positive ringvirkninger

Ved å trene opp flest mulig hunder på generell basis vil man skape positive ringvirkninger for samfunnet. På et valpekurs legges grunnlaget for å gi trygge og sosiale valper, samt bygge tillit, trygghet og forståelse mellom valpen og eier. Treningen innebærer sosialisering, kontakt, miljøtrening, hvordan man kan få hunden til å gå pent, og innkalling. Nyttig kunnskap som vil slå positivt ut når hunden møter andre dyr og mennesker på tur.

Ulike kurs kan også tas med voksne hunder. For eksempel lydighetstrening hvor man bygger videre på grunnlaget som legges på valpekursene.

Med god opplæring og trening av hund og eier, får vi trygge og gode hundehold, noe som fører til færre mulige konfliktsituasjoner i samfunnet. Hunder som er godt trent vil skape mindre problemer.

For å senke konfliktnivået mellom hund og menneske i samfunnet, må barn og unge læres opp til å være i kontakt med hunder

Også de menneskene som ikke eier hund selv kan få opplæring i å forholde seg til hunder. Med om lag 560 000 hunder i Norge er det uunngåelig å møte på hunder, uansett hvor man beveger seg. Frykt for hund bør derfor tas tak i på et tidlig tidspunkt. Hunden er naturlig del av samfunnet, og man er nødt til å forholde seg til hunder gjennom livet.

Utviklingen med å stadig innskjerpe hundenes rettigheter og utfoldelsesmuligheter vil etter NKKs mening ikke være en bærekraftig løsning. Likevel er det dette som skjer i mange sammenhenger. Det fremmes eksempelvis stadig oftere forslag om utvidet båndtvang i kommunene, med den uttalte hensikten å forhindre at barn skal bli skremt. Dette er en uheldig utvikling som fører til at oppfatninger om hunder som farlige og en byrde for samfunnet forsterkes unødige.

En urasjonell frykt for hund må tas på alvor, men det kan ikke legges føringer for hvilke regler som skal gjelde for alle landets hunder. Gjennom enkel opplæring kan man foreta store holdningsendringer som har mye større og bedre effekt enn et forbud eller påbud.

NKK har derfor gjort mye for å heve kunnskapsnivået i befolkningen generelt, og hos barn spesielt. Vi vet at dette fungerer.

Et eksempel er et prosjekt vi har gjennomført sammen med Lusetjern skole på Holmlia i Oslo.¹ Her ble det arrangert flere gåturer og en felles aktivitetsdag, hvor elever og ansatte var sammen med hunder og hundeeiere. Målet med aktivitetsdagen var å få barn og unge til å lære mer om hund. Vi ønsket å vise barna den gleden man får ved å være aktiv sammen med hunder, og gjøre barna tryggere på seg selv i møte med hunder.

På Lusetjern skole går det barn med bakgrunn fra mange forskjellige kulturer, som dermed også har et ulikt forhold til hunder. Enkelte av dem var svært redd for hunder. Bare i løpet av noen timer så vi stor endring hos de barna som var mest redde, og tilbakemeldingen fra de ansatte var svært positiv.

Slike erfaringer er nyttige i det videre arbeidet med å lære opp barn til å omgås hund. Det er naturligvis full anledning til å overvære en slik aktivitetsdag, eller overvære de mange ulike kursene som holdes av NKKs klubber og forbund for å se hvordan forebygging fremfor forbud og påbud kan fungere i praksis.

¹ <https://www.nkk.no/aktuelt/aktivitetsdag-med-barn-og-hunder-pa-holmlia-article155259-985.html>

Det finnes flere måter å lære opp barn på. Blant annet har NKK utviklet et eget undervisningsopplegg: «Hunden – menneskets beste venn»², rettet mot elever i småskolen. Elevene løser oppgaver og tolker illustrasjoner, og lærer blant annet hvordan de skal hilse på hunder og hvordan de skal forstå hundens kroppsspråk. Skolepakken er gratis og kan bestilles i klassesett eller enkeltvis fra subjectaid.no

I tillegg har NKK i samarbeid med Smådyrpraktiserende veterinærers forening (SVF) og Norsk Atferdsgruppe for selskapsdyr (NAS), tidligere utarbeidet en norsk utgave av «Hunden Blå». Dette er et lek- og lærprogram til innlæring av trygg omgang med hund beregnet på barn fra tre til seks år og foreldrene deres. «Hunden Blå» består også av en foreldrehåndbok som hjelper foreldre og lærere å forklare barna budskapet i historiene.

Valg av riktig rase bidrar til et bedre hundehold

Dyrevelferdsloven pålegger den enkelte dyreholder å inneha kunnskap om dyret de holder, noe som er vesentlig i ethvert hundehold. For fremtidige hundeeiere er det derfor viktig at de har tilgang på kvalitetssikret informasjon om hva det innebærer å være hundeeier, samt at de er bevisst på betydningen av valg av hunderase.

Valg av hund fra en rase som ikke har egenskapene hundeeier ønsker for sitt hundehold kan føre til mye frustrasjon både for hund og eier. God veiledning i valg av rase er derfor et viktig bidrag for å sikre godt hundehold.

Det er fort gjort å tenke at en hund er en hund, men det finnes flere hundraser å velge mellom, og hver enkelt rase har sin unike kombinasjon av egenskaper. Det finnes store og små raser, raser som krever mye aktivitet, og noen som krever litt mindre. Noen er bedagelige, andre har behov for å jobbe for å trives optimalt osv.

Det er individuelle forskjeller i lynne og aktivitetsbehov, som bør vektlegges når man skal kjøpe hund. Ved å veilede personer til å velge riktig rase for seg og sin families liv, vil man samtidig unngå mange problemer. Understimulerte og frustrerte hunder kan være en viktig årsak til «vanlige» konfliktsituasjoner som oppstår i samfunnet.

Hund gir et viktig bidrag til folkehelsen

Hundehold er antagelig et av de rimeligste helseforebyggende tiltakene vi har, og det krever minimal innsats og økonomi fra myndighetene. Uansett hva slags hund man har motvirker den passivitet.

Hunden motiverer eieren til fysisk aktivitet, fordi en hund må følges ut på tur flere ganger om dagen. Ansvarlige hundeholdere vil imøtekomme dyrets behov for bevegelse, og får da samtidig selv en helsegevinst ved å følge hunden ut i aktivitet.

Fysisk aktivitet er viktig for barns nåværende og fremtidige helse, og hundehold er en svært effektiv måte å aktivisere barn og unge. Barn i familier med hund tar ofte en aktiv rolle i omsorgen av hunden og bruker naturen i stor grad. Barn og unge med hund vil som følge av dette kunne være mindre utsatt for fedme, depresjon og stress.

I tillegg til å gi eierne bedre fysisk helse, stimulerer hundehold også til sosial omgang. Ensomme mennesker, og mennesker som sliter psykisk på ulike områder har stor glede av hund. Hunden gir

² [Skolepakke_2018_Zmags](#)

selskap i seg selv. I tillegg må som sagt hundeeiere luften hunden, og mennesker som har utfordringer i sosiale sammenhenger, kommer da automatisk i kontakt med andre mennesker ved at de går ut. Samtidig uttrykker mange at det er mindre skummelt å møte andre når hunden er med, fordi man da har et naturlig samtaleemne og en trygg partner med seg i situasjonen.

Å ha en hund i dagliglivet forebygger sykdom, og sparer samfunnet for store kostnader til behandling. Det må legges bedre til rette for hundehold, for å gjøre det enklest mulig for mennesker å ha hund. Det må også være mulig for hundeeierne å orientere seg i lovverket, og bestemmelsene må være fornuftige, slik at de gir mening for eierne.

Hundevelferd – hunden har egenverdi som må fremheves

Vi opplever det som positivt at regelverkene rundt dyrevelferd, dyrehelse og sikkerhet knyttet til hundehold nå er samlet i ett departement. Det legger grunnlaget for en god helhet, som vil understreke hundens egenverdi så vel som samfunnsnyttene. Samtidig ønsker NKK at balansen mellom dyrevelferdsloven og hundeloven skal bli bedre enn det som er tilfellet i dag.

Hunden har en egenverdi som må vektlegges tyngre via bestemmelsene i hundeloven. Dyrevelferdslovens § 3 sier at: «*Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.*» Dyrevelferdsloven sier også at dyreholder er ansvarlig for å la dyret utøve naturlig atferd. Disse viktige poengene må også gjenspeiles i hundeloven.

I enkelte av hundelovens paragrafer kommer det tydelig frem et motstridende forhold mellom de to lovverkene, som det er viktig å få ryddet opp i. NKK ønsker derfor at det jobbes for å finne en bedre balanse mellom dyrevelferdsloven og hundeloven i den reviderte hundeloven.

Hunder utfører samfunnsnyttige oppgaver

Det finnes en lang rekke konkrete samfunnskritiske og samfunnsnyttige oppgaver hunder utfører. Her følger en liste med eksempler på hunder som er trent for å løse ulike oppgaver for samfunnets beste.

Jakt- og ettersøkshunder

Hunden er en helt sentral brikke innenfor jakt og viltforvaltning. Jakt- og ettersøkshunder er gode, effektive, og helt nødvendige bidrag i en rekke situasjoner. Blant annet bidrar hunden til effektiv og human jakt ved å redusere tiden viltet er stresset.

Bruk av hund er nødvendig for å holde bestanden av ulike arter nede. Ikke minst for fremmede arter, som kan ha en negativ effekt på naturmangfoldet. Eksempler kan være mink, som i stor grad har blitt en trussel mot flere sårbare fuglearter i enkelte miljøer. Eller villsvin som kan være bærer av flere sykdommer og parasitter som kan smitte andre dyr. Bruk av hund i jakten på disse fremmede artene, sørger for at effektiviteten på jakten økes kraftig.

Ettersøkshunder er helt sentralt – både i jaktsituasjoner og andre situasjoner med skadet vilt. Når vilt er skadet har man ved bruk av hund mulighet til å raskt finne igjen det skadede dyret, slik at det kan avlives innen kort tid og dermed hindre unødvendig lidelser for viltet. Norsk lov krever at alle som jakter på elg, hjort eller rådyr skal ha tilgang til godkjent ettersøkshund til sporing av skadd vilt.

Slike situasjoner oppstår ikke bare under jakt. Når noen er så uheldig å kjøre på et rådyr eller annet vilt, og det forsvinner skadet til skogs, er hunden en helt nødvendig resurs for å raskt finne igjen dyret. På den måten kan det skadede dyret avlives raskest mulig.

Hund er et fantastisk verktøy for human og trygg jakt. Disse hundene kan utføre oppgaver langt mer effektivt enn vi mennesker er i stand til på egenhånd.

Redningshunder

Redningshunder jobber for å finne savnede mennesker. De bistår politiet og hovedredningsentralene ved behov for å finne mennesker i ulike sammenhenger. Det kan være alt fra eldre som har rømt fra sykehjemmet, til personer som er tatt av snøskred, eller er begravet i sammenraste bygninger. Ifølge Norske Redningshunder, en frivillig redningsorganisasjon som trener hunder og førere for tjeneste under redningsaksjoner, deltok organisasjonens ekvipasjer på nærmere 500 redningsaksjoner i 2015.

Servicehunder

Servicehundene hjelper brukerne med en rekke ulike oppgaver, som gjør det mulig for brukerne å leve selvstendige liv. Mange av tjenestene som servicehundene utfører, måtte ellers blitt utført av assistenter. Hundene sparer med andre ord samfunnet for omfattende kostnader.

Hundene bidrar til å gjøre daglige gjøremål enklere. Alt fra å trekke rullestolen, skifte på sengen, hente gjenstander, hjelpe til med av- og påkledning til å plukke opp og bære ulike ting er del av servicehundenes tjenester.

Det er stor variasjon i behovene til servicehundbrukerne. Felles for alle er at servicehunden bidrar til økt selvstendighet og en enklere hverdag, i tillegg til å gi en vesentlig økt livskvalitet hos brukerne.

Førerhunder

En førerhund er et av de beste hjelpemidlene en blind eller svaksynt kan få for å kunne leve et selvstendig liv. En godt opplært førerhund gir blinde og sterkt svaksynte mulighet til å bevege seg trygt på egenhånd. Ved hjelp av førerhund kan brukeren gå dit personen vil, uten å være avhengig av hjelp fra andre.

Mange synshemmede med førerhund opplever å få økt livskvalitet og mulighet til å leve et aktivt liv. Hunden gjør alt fra å lede brukeren utenom hindringer, markere fortauskanter og trapper, til å finne dører, stoler eller et mistet nøkkelknippe.

Lesehunder

En lesehund er en hund som er glad i mennesker og særlig barn. Hunden er trent til å sitte eller ligge i ro ved siden av et barn som leser høyt.

Mange barn vegrer seg for å lese høyt for en voksen eller foran klassen i frykt for å lese feil. Å lese for en hund er gjerne mindre stressende, og mange opplever da lesingen som en positiv ting. Hunden fungerer som en stor motivasjonsfaktor for lesingen, samtidig som dens nærhet virker beroligende og betryggende på barnet som leser. Lesehund benyttes derfor med god effekt for å motivere barn til å lese, øke leselyst og i arbeid med barn med lese- og skrivevansker.

Besøkshunder

En besøkshund er en hund som er til stede på sykehjem eller på andre institusjoner for voksne mennesker.

Besøkshundens arbeidsoppgaver er å være til støtte, motivasjon, oppmuntring, aktivitet og selskap. Samvær med besøkshunder har utvilsomt flere positive helseeffekter.

Terapiahunder

Terapiahund er en betegnelse på hunder som er trent for sosialterapeutiske oppgaver. Disse hundene benyttes til terapeutiske besøk hos mennesker som for eksempel er innlagt ved sykehus, sykehjem, psykiatriske institusjoner, eller hos mennesker som sitter i fengsel.

Terapiahunden er en sosial tjenestehund som sammen med sin fører arbeider for å øke brukeres motivasjon, velvære og helse.

Politihunder

Politiets hunder bidrar til samfunnets sikkerhet på flere ulike måter. Hundene benyttes til søk etter mennesker som mistenkes for å ha gjort kriminelle handlinger, eller finne mennesker som har blitt borte. De brukes til å innhente mennesker som prøver å unnslippe politiet, noe som blant annet trykker oppgaven for tjenestemannen.

Politihunder brukes også til å finne for eksempel narkotika, bomber og valuta. Politiet har også hunder som er trent opp til å markere på lukten av lik. Disse hundene er et nyttig hjelpemiddel for å oppklare drap og forsvinninger.

Tollhunder

Hundene er trent opp til å finne og dermed hindre at smuglervarer og narkotiske stoffer finner veien til det norske markedet. Hundene kan være trent opp til å finne alt fra ulike narkotiske stoffer, til våpen og ammunisjon, valuta eller mat.

Krefthunder

Hunder kan trenes opp til å finne ulike sykdommer hos mennesker, for eksempel kreft eller diabetes. Et eksempel er ved Haukland universitetssykehus hvor det pågår et prosjekt med krefthunder for å bedre arbeidet i jakt på lungekreft.³

Frem til i dag er det bare screeningundersøking med CT-røntgen som har vist seg effektivt for å finne lungekreft. Det er store kostnader knyttet til denne metoden, fordi man må undersøke veldig mange individer for å finne de som faktisk har lungekreft. Ved å la hunder overta denne oppgaven vil man ha en langt billigere, og mer skånsom test for de som må kontrolleres. Krefthunder kan også brukes for å lokalisere andre krefttyper.

Gjeterhunder

Gjeterhunden er et fantastisk verktøy for norske bønder, og spesielt viktig for sauedriften. Bruk av en trent gjeterhund gjør at man kan flytte dyr uten å påføre dem unødvendig stress. Sauene oppfører seg ofte mer rolig når det benyttes en trent gjeterhund enn om vi skal gjøre samme jobben ved hjelp av mennesker.

De fleste som har en gjeterhund bruker den til det daglige arbeidet på gården, tilsyn i beitetida og hjemsanking av sau på høsten. Det er også noen som har gjeterhund uten å ha sau selv, men bruker den til å hjelpe andre med nedsanking fra fjellet eller i skogen.

Skadedyrhunder

En skadedyrhund er en hund som er trent til å oppdage og lokalisere skadedyr i hus og bygninger. Det kan være maur, mus, rotter, veggdyr osv. Hunder trenes også opp til å finne råte og sopp.

Folkehelsehunder

Dette er kort oppsummert alle landes hunder som lever i de tusen norske hjem. Vanlige hunder som ikke har blitt trent til å løse en bestemt oppgave, men som likevel bidrar til styrket fysisk og psykisk helse i den familien de hører til.

³ <https://helse-bergen.no/fag-og-forsking/innovasjon-ved-haukeland-universitetssjukehus/krefthund#fakta-om-prosjektet>

Endring av Lov om hundehold (hundeloven) – revidert lov må vektlegge hundeholdets positive sider i større grad

Norsk Kennel Klub (NKK) er svært glad for at Statsråden og Landbruks- og matdepartementet har kommet frem til at hundeloven nå skal endres⁴, og vi setter stor pris på at flere av NKKs innspill fra tidligere runder er inkludert i listen som LMD mener det er behov for å endre på fra dagens lov.

NKK har full tiltro til at LMD vil gjøre en grundig og god jobb med lovarbeidet, men henvender oss likevel til statsråden for å forsikre oss om at stemmene til landets hundeeiere blir hørt før et utkast til revidert lovtekst ferdigstilles.

Det er helt nødvendig at lovendringene som nå utarbeides av LMD faktisk fører frem til en lov som i større grad vektlegger hundeholdets positive sider, og hvor de klare fordelene ved hundehold fremheves tydeligere enn det som er tilfellet i dag. Som LMD også selv påpeker er det et behov for å endre hundeloven for bedre å balansere sikkerhetsaspektet opp mot dyrevelferd og hundeeieres rettsikkerhet.

LMD arbeider nå med et utkast til en endret hundelov, og vi ber statsråden og departementet om å lytte til Norsk Kennel Klub og vår fagkunnskap om hund, fremmet på vegne av landets hundeeiere. Den reviderte loven må gjenspeile hundelovens intensjon om å legge til rette for et positivt og samfunnsgagnlig hundehold, til glede for den enkelte hundeholder, jf. § 1 i hundeloven, og gi en bedre balanse mellom dyrevelferdsloven og hundeloven.

Vi vil svært gjerne ha et møte med Landbruks- og matminister Bollestad, hvor vi bedre kan få presentert og forklart hvilke endringer som nå må gjøres i hundeloven, og hvorfor vi mener at akkurat disse endringene må prioriteres. Vi håper statsråden finner tid til dette, og ser frem til en invitasjon til et fysisk eller digitalt møte så snart som mulig.

NKK er hundeeiernes organisasjon, og en av Norges største frivillige organisasjoner. NKK består av 267 medlemsklubber og forbund med om lag 100 000 medlemskap, og arbeider blant annet for å sikre rettighetene til alle hunder og hundeeiere i landet. Vi er opptatt av hundevelferd, hund i samfunnet, hvordan det er for befolkningen å ha hund i Norge og verdien hunden gir til samfunnet på mange ulike plan. NKK besitter omfattende hundefaglig kompetanse, og har tett kontakt med hundeeiere fra alle miljøer. Vi fremmer dermed vårt budskap på vegne av alle landets hundeeiere.

NKK ser med bekymring på hvordan hundeloven har fungert på flere områder. NKK har jobbet for å få endret dagens hundelov siden den ble vedtatt i 2003. Allerede før loven ble iverksatt så vi at loven var mangelfull og problematisk, og i løpet av de 17 årene som nå har gått har vi gang på gang fått bekreftet at loven ikke fungerer etter intensjonen.

NKK er blant annet kritiske til at man ved innføringen av hundeloven av 2003 ikke gjorde tilstrekkelige analyser og faktaundersøkelser av tidligere lovbestemmelser, før disse ble besluttet videreført og til dels forsterket i den nye loven. Dagens lovverk har etter NKKs mening et uforholdsmessig stort fokus på straff, påbud og forbud. Vi mener dermed at hele stilen i loven bør endres, for å fremheve de positive sidene ved hundeholdet i større grad.

Revisjonen som nå gjøres er en enestående mulighet for å få rettet opp i feil og mangler som ble gjort da dagens hundelov ble etablert. Vi håper LMD og myndighetene benytter denne anledningen godt, og at departementet tar seg tid til å lytte til de berørtes mening om loven før et utkast

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/starter-arbeidet-med-endring-av-hundeloven/id2779681/>

ferdigstilles. Slik at vi endelig kan få på plass en hundelov som faktisk kan danne et grunnlag for positivt og samfunnsgagnlig hundehold, til glede for den enkelte hundeholder.

Med vennlig hilsen

Torbjørn Brenna
Administrerende direktør
Norsk Kennel Klub